

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د عدلیې وزارت

رسمي جریده

فوق العاده ګڼه

کنوانسیون شماره (۱۵۹) توان بخشی مسلکی افراد دارای معلولیت و کاریابی

تاریخ نشر: (۲۰) جوزا سال ۱۳۸۸ هـ.ش نمبر مسلسل: (۹۸۲)

فرمان

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در مورد توشیح مصوبات شماره (۱۳۰ و ۱۱۳) مجلسین شورای ملی مبنی بر الحاق افغانستان به کنوانسیون شماره (۱۵۹)

شماره: (۴۲)

تاریخ: ۱۳۸۸/۳/۵

ماده اول:

به تاسی از حکم فقره (۱۶) ماده شصت و چهارم قانون اساسی افغانستان الحاق افغانستان به کنوانسیون شماره (۱۵۹) توان بخشی مسلکی افراد دارای معلولیت و کاریابی را که در (۴) بخش و (۱۷) ماده توسط مجلسین شورای ملی تصدیق گردیده است، توشیح می دارم.

ماده دوم:

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و همراه با کنوانسیون و مصوبات شورای ملی در جریده رسمی نشر گردد.

حامد کرزی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

ولسی جرگه

تصدیق ولسی جرگه از کنوانسیون شماره (۱۵۹) توان بخشی مسلکی افراد دارای معلولیت و کاریابی

شماره: (۱۳۰)

تاریخ: ۱۳۸۸/۲/۵

به تاسی از حکم ماده نودم قانون اساسی افغانستان، کنوانسیون شماره (۱۵۹) پیرامون توان بخشی مسلکی افراد دارای معلولیت و کاریابی به داخل چهار بخش و (۱۷) ماده در جلسه عمومی روز شنبه مؤرخ ۱۳۸۸/۲/۵ ولسی جرگه تصدیق گردید.

امان الله پیمان

نایب دوم ولسی جرگه

جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

مشرانو جرگه

تصدیق مشرانو جرگه از کنوانسیون شماره (۱۵۹) توان بخشی مسلکی افراد دارای معلولیت و
کاریابی

شماره: (۱۱۳)

تاریخ: ۱۳۸۸/۲/۲۰

به تاسی از حکم ماده نودم قانون اساسی افغانستان، کنوانسیون شماره (۱۵۹) توان بخشی مسلکی افراد دارای معلولیت و
کاریابی به داخل (۴) بخش و (۱۷) ماده در جلسه عمومی مؤرخ ۱۳۸۸/۲/۲۰ مشرانو جرگه تصدیق گردید.

سید حامد گیلانی

نایب اول مشرانو جرگه

کنوانسیون شماره (۱۵۹) در مورد توان بخشی مسلکی افراد دارای معلولیت و کارایی

در طی کنفرانس عمومی سازمان بین المللی کار که در جنیوا برقرار شد، هیئت با صلاحیت دفتر بین المللی کار در شصت و نهمین دور جلسه مؤرخ (۱) جون سال (۱۹۸۳)، با در نظر گرفتن معیارات بین المللی حاوی سفارشات برقراری مجدد حرفوی اشخاص معیوب (۱۹۵۵) و سفارشات انکشاف منابع بشری (۱۹۷۵).

اظهار نمود که بعد از تصویب سفارشات برقراری مجدد حرفوی اشخاص معیوب، پیش رفت های قابل ملاحظه در بخش های مختلف این زمینه صورت گرفته است که میتوان از درک احتیاجات برقراری مجدد، اهداف و سازماندهی خدمات برقراری مجدد، قوانین و مقررات مختص اعضا نام گرفت. سال هزار و نه صد و هشتاد و یک (۱۹۸۱) توسط اسامبله عمومی سازمان ملل متحد بنام " سال بین المللی معیوبین" اعلام گردید. این اعلامیه تحت عنوان " اشتراک مکمل و مساوی" معیوبین و ایجاد برنامه های جامع عمل جهانی پیرامون اشخاص معیوب پخش گردید، که در آن گفته شد برای درک اهداف " اشتراک مکمل" اشخاص معیوب در زنده گی اجتماعی و حق انکشاف و تساوی ایشان، باید به سطوح ملی و بین المللی اقدامات مؤثر و لازمه اتخاذ گردد، در این جلسه یاد آوری گردید که این انکشافات، تصویب معیارات جدید بین المللی را پیرامون ضرورت تأمین تساوی فرصت کاری و سلوک رفتاری تمام کتگوری های اشخاص معیوب در نواحی روستایی و شهری مساعد ساخته تا اینها در جامعه استخدام شوند و سهم فعالانه بگیرند، همچنین در این گرد همایی راجع به تصویب پیشنهاد های معین در مورد برقراری مجدد حرفوی که در آجدای جلسه جای چهارم داشته تصامیم لازمه اتخاذ شد. و گفته شد که این پیشنهاد های باید شکل یک کنوانسیون بین المللی را بخود اختیار نمایند، که در نتیجه به روز بیستم، ماه جون سال هزار و نه صد و هشتاد و سه این کنوانسیون تصویب گردید که بعد از این از آن به نام کنوانسیون برقراری مجدد و استخدام حرفوی اشخاص معیوب (۱۹۸۳) نام برده خواهد شد.

بخش اول

تعريفات و اهداف

ماده اول:

۱- برای وضاحت مفاهيم اين کنوانسيون، اصطلاح "اشخاص معيوب" به آن عده اشخاص اطلاق می گردد که قابليت بدست آوردن، ادامه دادن و پیشرفت در وظیفه آنها باعث ناتوانی های شناخته شده فزیکي یا دماغی به صورت قابل ملاحظه کاهش یافته باشد.

۲- برای وضاحت مفاهيم اين کنوانسيون، هر عضو باید هدف "برقراری مجدد حرفوی" را درست درک کند و بداند که برقراری مجدد حرفوی به معنی قادر ساختن اشخاص معيوب برای تأمین، ادامه و پیشبرد وظیفه مناسب آنها، و بالوسيله تشویق آنها برای استقرار مجدد آنها در جامعه می باشد.

۳- مقررات اين کنوانسيون توسط هر عضو از طریق معیارات که مناسب اوضاع ملی و طبق روش های ملی اند تطبیق شوند.

۴- مقررات اين کنوانسيون به تمام کتگوری های اشخاص معيوب قابل تطبیق می باشد.

بخش دوم

اساس پالیسی های برقراری مجدد و استخدام حرفوی معيوب

ماده دوم:

طبق اوضاع ملی و امکانات موجود هر عضو باید پالیسی ملی را در مورد برقراری مجدد و استخدام حرفوی اشخاص معيوب تهیه و ترتیب نموده و وقتاً فوقتاً محتویات آن را تجدید نظر نماید.

ماده سوم:

پالیسی فوق باید کوشش نماید تا تدابیر لازمه برقراری مجدد حرفوی را برای تمام کتگوری های اشخاص معيوب اتخاذ و برای اشخاص معيوب در مارکیت آزاد کاری فرصت های کاری دریافت نماید.

ماده چهارم:

اساس پالیسی فوق الذکر باید بروی تساوی فرصت ها بین کارگران معيوب و کارگران عادی گذاشته شده باشد، به تساوی فرصت کاری و سلوک رفتاری بین معیوبین طبقه ذکور و اناث نیز احترام قابل گردد.

اقدامات مثبت بالخاصه برای تساوی مؤثر فرصت و سلوک بین کارگران معيوب و کارگران دیگر نباید منحیث تبعیض علیه کارگران دیگر محسوب گردد.

ماده پنجم:

در هنگام اجرا کردن پالیسی متذکره، با سازمان های نماینده استخدام کننده گان و کارگران باید مشورت صورت گیرد، البته این مشوره ها در موارد اقدامات که برای بلند بردن سطح تشریک مساعی و انسجام فعالیت ها بین افراد عام و خاص که در فعالیت های برقراری مجدد حرفوی دخیل اند نیز صورت می گیرد.

بخش سوم

اقدامات ملی برای توسعه خدمات برقراری مجدد و استخدام حرفوی اشخاص معیوب

ماده ششم:

هر عضو طبق قانون، مقررات و یا هر دستور دیگر که موافق شرایط و اوضاع ملی باشد مکلف است تا مواد (۲، ۳، ۴ و ۵) این کنوانسیون را تقویت و مؤثریت بخشد.

ماده هفتم:

مقامات ذی صلاح باید اقدامات لازمه را برای تهیه و ارزیابی هدایات و آموزشات حرفوی انتصاب، استخدام و خدمات دیگر اتخاذ نمایند تا اشخاص معیوب را قادر بسازد تا وظیفه خود را تأمین نمایند و آنرا ادامه دهند و در نتیجه در کار خود پیشرفت نمایند.

ماده هشتم:

در مناطق روستایی و دور دست نیز اقدامات مناسب برای بلند بردن و توسعه خدمات برقراری مجدد و استخدام حرفوی اشخاص معیوب اتخاذ گردد.

ماده نهم:

هر عضو برای تدارک و تربیه مشاورین برقراری مجدد و افراد ماهر دیگر در عرضه هدایات و آموزشات حرفوی، انتصاب و استخدام اشخاص معیوب سعی و کوشش نماید.

بخش چهارم

مقررات نهایی

ماده دهم:

تصویب رسمی این کنوانسیون باید به رئیس عمومی دفتر بین المللی کار جهت ثبت و راجستر مکاتبه گردد.

ماده یازدهم:

۱- این کنوانسیون صرف بالای آن اعضای سازمان بین المللی کار تطبیق می گردد که تصویب ایشان با رئیس عمومی ثبت و راجستر شده باشد.

۲- این کنوانسیون زمانی مرعی الاجراء می باشد که از ثبت و راجستر تصویب دو عضو (۱۲) ماه سپری شود.

۲- متعاقباً، این کنوانسیون (۱۲) ماه بعد از ثبت و راجستر تصویب آن برای هر عضو مرعی الاجراء می باشد.

ماده دوازدهم:

۱- عضوب که این کنوانسیون را تصویب نموده، (۱۰) سال بعد از مرعی الاجراء قرار گرفتن کنوانسیون می تواند آنرا ملغی اعلان نماید، که در این حالت یک سند رسمی جهت ثبت به دفتر بین المللی کار مکاتبه می گردد. همچو ملغی قرار دادن کنوانسیون نمی تواند الی یکسال بعد از تاریخ راجستر آن صورت گیرد.

۲- هر عضویکه این کنوانسیون را تصویب نموده، وبعد از سپری شدن مدت انقضاء (۱۰) سال نخواهد آنرا فسخ نماید، برای (۱۰) سال دیگر نیز تصویب نامه وی معتبر شناخته خواهد شد، بعد از آن طبق مقررات ماده قبلی می تواند این کنوانسیون را ملغی نماید.

ماده سیزدهم:

۱- رئیس عمومی دفتر بین المللی کار تمام مکاتیب ثبت، راجستر و فسخ را که از طرف اعضای سازمان به وی مکاتبه می گردد به اطلاع تمام اعضای سازمان بین المللی کار می رساند.

۲- زمانی که اعضای سازمان از ثبت و راجستر تصویب ثانی با خیر می شوند، لازم است تا رئیس عمومی تاریخ جدید مرعی الاجراء قرار گرفتن کنوانسیون را به سمع اعضاء برساند.

ماده چهاردهم:

طبق ماده (۱۰۲) منشور سازمان ملل متحد رئیس عمومی باید ثبت و راجستر اعضاء را به منشی سازمان ملل متحد مکاتبه نماید، ارسالی تمام اسناد تصویبی و فسخ راجستر شده به شکل تقصیلی طبق مقررات و شرایط موادات قبلی صورت گیرد.

ماده پانزدهم:

طبق تقاضای حالات، هیئت با صلاحیت دفتر بین المللی کار گزارش را پیرامون مؤثریت این کنوانسیون به کنفرانس عمومی ارایه دارد، و در صورت شرایط مطلوب میتوان سوالات را جهت اصلاحات جزئی یا کلی این کنوانسیون در آجندای کنفرانس قرار دهد.

ماده شانزدهم:

۱- کنفرانس می تواند کنوانسیون جدید را که اصلاح کننده جزئی یا کلی کنوانسیون باشد، تصویب نماید، که در این صورت کنوانسیون جدید مقرر می نماید که:

الف- تصویب کنوانسیون جدید اصلاحی توسط یک عضو قانوناً باید مستلزم الغای عاجل کنوانسیون جاری باشد، که در این حالت با وجود ایجابات ماده (۱۲)، کنوانسیون جدید اصلاحی مرعی الاجراء اعلان گردد.

ب- از تاریخ که کنوانسیون جدید اصلاحی مرعی الاجراء قرار می گیرد، تصویب این کنوانسیون بروی اعضای دیگر باید مسدود گردد.

۲- کلیه محتویات این کنوانسیون به شکل اصلی برای آنعده اعضای که این کنوانسیون را تصویب کرده اند، ولی کنوانسیون جدید اصلاحی را تصویب ننموده اند، مرعی الاجراء می باشد.

ماده هفدهم:

متن انگلیسی و فرانسوی این کنوانسیون به صورت مساویانه دارای عین محتویات و اعتبار می باشد.